

הדברת עין הטווס 2017

ראובן בירגר, ניזאר עבד אלהדי

מחלת עין הטווס נגרמת מהפטריה *Spilocaea oleaginea*, ש לאחרונה שונה שמה ל-
Fusicladium oleagineum. המחלה גורמת בשנים האחרונות לנזק רב בכרמי הזית
הן למאכל והן לשמן ומחייבת טיפולי הדברה רבים. הרגישות למחלה שונה מאוד
מאוד בין זן לזן, החל ב'סורי', הרגיש מאוד, וכלה ב'מעלות', בעל עמידות למחלה.
הטיפולים הנהוגים כיום מבוססים בעיקר על ריסוס מניעה בתכשירי נחושת
מקבוצת הנחושת הידרוקסיד, וכן תכשירים המבוססים על גופרת נחושת.
לתכשירים אלה מוסיפים במקומות ובזנים מועדים למחלה תכשירים סיסטמיים
המייעלים את ההדברה, אך למרות הטיפולים מתקבלת במקרים מסוימים הדברה
חלקית בלבד. כדי להגדיל את קשת התכשירים העומדים לרשות החקלאים הוחלט
להקים ניסוי לבחינת שילובים לייעול תכשירי הנחושת.

הניסוי הוצב בחלקה מהזן סורי בכפר איכסאל מנטיעת 2011 במרווחי נטיעה 4X7
מ'. השקיה בטפטוף 2 שלוחות טפטפת כל 0.5 מ'. הניסוי נערך במתכונת בלוקים
באקראי, בארבע חזרות לכל טיפול. בכל חזרה נבחרו שלושה עצים, כאשר רק העץ
המרכזי נדגם ושני העצים משני צדיו שימשו כעצי חיץ.

הטיפולים שנבחנו (ריכוז ב - %):

1. היקש
 2. בלושילד 0.3%
 3. אגריפוס 0.25%
 4. אגריפוס 0.5%
 5. אגריפוס 0.25% + בלושילד 0.3%
- הריסוס נעשה במרסס רובים בלחץ גבוה בנפח של 6 ליטר לעץ (200 ליטר לדונם)
במועדים הבאים: 08.11.17 -1
21.12.17 -2
05.02.18 -3
13.03.18 -4

בסה"כ 4 טיפולים. ההחלטה על הטיפולים הייתה על פי מודל טיפול של כל 120 מ"מ
גשם או חודש וחצי, מה שבא קודם.

בתאריך 8/11/17 סומנו בכל עצי הטיפול 10 ענפונים עם 10 עלים בריאים מ-2 צידי
העץ.

תוצאות

בתאריך 10/5/18 נערכה ספירה של העלים הנגועים כאשר עלה שנשר נחשב כעלה נגוע. התוצאות מובאות בטבלה מס' 1.

טבלה מס' 1 : אחוז העלים הנגועים בניסוי ממוצע לענפון

טיפול	עלים שנשרו	עלים נגועים	סה"כ נגיעות
היקש	15	29.5	B 44.5
אגריפוס 0.25%	5.8	15.25	B 21
בלושילד 0.3%	0.5	0	A 0.5
אגריפוס 0.25% + בלושילד 0.3%	0	0.5	A 0.5
אגריפוס 0.5%	0	2	A 2

דיון ומסקנות:

- מעיון בטבלה ניתן לראות כי כל הטיפולים למעט הטיפול אגריפוס בריכוז 0.25% הצליחו להוריד את רמת הנגיעות בעין הטווס. הטיפולים לא נבדלו ביעילותם בניהם אולם נבדלו במובהק מהביקורת ומאגריפוס בריכוז 0.25% השילוב בין האגריפוס והנחושת לא תרם במקרה הזה ליעילות טובה יותר מאחר והבלושילד נתן הדברה טובה מאוד. האגריפוס בעצמו בריכוז הגבוה נתן הדברה טובה גם הוא ונוסף לסל הטיפולים עוד תכשיר שאינו נחושת.